

अभ्यास पुस्तिका-५

१. देणाऱ्याने देत जावे

- प्र. १. १. माळावरून हिरवी-पिवळी (फुले व झाडे) शाल घ्यावी असे कवीला वाटते. २. ढगाला वेडापिसा म्हटले आहे.
 ३. घेता घेता एक दिवस देणाऱ्याचे हात घ्यावे. ४. सह्याद्रीच्या कड्यावरून छातीसाठी ढाल घ्यावी.
 ५. ढगाकडून वेडेपिसे आकार घ्यावे असे कवी म्हणतो. ६. भरलेल्या भीमेकडून तुकोबाची माळ घ्यावी असे कवीला वाटते.
- प्र. २. १. प्रकृतीने आपल्याला ही हिरवळ बहाल केली आहे. माळरानावर हिरवे तृण बहरत आहेत. तसेच छोटी छोटी पिवळ्या रंगाची फुले जणू शाल पांघरून बसली आहेत. सह्याद्रीच्या कडा, पर्वत रांगा, पाऊस, ऊन, हिवाळा छातीवर झेलून खंबीर उभा आहे.
 २. देणारा देत असतो. घेणाऱ्याने ते घेत जावे आणि घेता घेता एक दिवस देणाऱ्याचे हात घ्यावे असे कवी म्हणतो.
- प्र. ३. १. पुस्तके २. नद्या
- प्र. ४. १. पाणी २. सरिता ३. उपस्थित ४. हद्द
- प्र. ५. १. कवितेच्या ओळी विद्यार्थ्यांनी पाठ्यपुस्तकात पाहून पूर्ण कराव्यात.
- प्र. ६. १. Yellow २. Cloud ३. Shape ४. Hand
- प्र. ७. १. कवयित्री २. लेखिका

२. अशी असावी मैत्री

- प्र. १. १. मोठ्या बंगल्यात रमेश राहत असे. २. सुरेश शाळेत संघाचा कर्णधार होता.
 ३. रमेशचे डोळे पाणावले. ४. रमेश विद्यानिकेतन शाळेत शिकत होता.
 ५. दोघे मित्र उत्तम क्रिकेटपटू होते. ६. रमेशला नेहमी आपण कर्णधार व्हावे, असे वाटत होते.
- प्र. २. १. रमेश २. गरीब ३. कर्णधार ४. कारकून ५. वेळ
- प्र. ३. १. चूक २. बरोबर ३. चूक ४. चूक ५. बरोबर ६. बरोबर
- प्र. ४. १. वर्षी २. मार्गाने
- प्र. ५. १. आई सुरेशला म्हणाली. २. रमेश सुरेशला म्हणाला.

३. माकडांची खोड

- प्र. १. १. शामू दररोज सकाळी वडिलांबरोबर शेतात जात असे. २. माकडे अंगावर धावून येऊ लागली.
 ३. माकडे गुपचूप झाडावर जाऊन बसली. ४. वाट वाकडी-तिकडी होती.
 ५. शंकराचे देऊळ डोंगरावर होते. ६. माणसाने हातातली काठी गरगर फिरवली त्यामुळे माकडे घाबरू लागली.
- प्र. २. १. ग्राम २. शिवार ३. पर्वत ४. मंदिर ५. पथ ६. कपि
- प्र. ३. १. भीत २. नाचू ३. देऊळ ४. माकड ५. माणूस ६. धिटाई
- प्र. ४. १. घरटे २. खुराडे ३. गोठा ४. घर ५. गुहा ६. वारूळ
- प्र. ५. १. मजा २. लपून ३. घाबरायचे
- प्र. ६. १. बरोबर २. चूक

४. प्रेमाची सावली

- प्र. १. १. प्रेमळ मुलीचे नाव रमा होते. २. रमाने हातात चपला घेतल्या.
३. या वर्षी मुली फटाके घेणार नव्हत्या. ४. रमा नववीत शिकत होती.
५. जगन्नाथ काका एका झाडाच्या सावलीत आपले दुकान लावून बसायचे. ६. मुलींनी काकांसाठी छत्री घेतली.
- प्र. २. १. रमा मैत्रिणीला म्हणाली. २. रमा काकांना म्हणाली.
३. काका रमाला म्हणाले. ४. काका मुलींना म्हणाले.
- प्र. ३. १. दुकान २. उपाय
- प्र. ४. १. अनावर २. तट ३. अल्पायुषी ४. कृतघ्न
- प्र. ५. १. सूर्यास्त २. जोडाक्षर ३. जावे ४. विद्यालय
- प्र. ६. १. रस्त्याने २. अंगठा ३. समजसपणाचे
- प्र. ७. १. बरोबर २. चूक

५. विराट कोहली-उत्कृष्ट खेळाडू

- प्र. १. १. विराट कोहलीच्या वडिलांचे नाव प्रेम कोहली होते. २. विराट पंधराव्या वर्षी दिल्ली संघाकडून खेळला.
३. विराटचे वडील व्यवसायाने वकील होते. ४. मिड विकेट आणि कव्हर क्षेत्रात विराटचे खास सामर्थ्य आहे.
५. डीन्स जोन्स कोहलीला 'क्रिकेट विश्वाचा नवा राजा' म्हणतात.
- प्र. २. १. कर्णधार २. पदार्पण ३. क्रिकेट ४. दिल्ली ५. आठवण
- प्र. ३. १. भावना २. तेजस्वी ३. क्रिकेट ४. धावा
- प्र. ४. १. कथेकरी २. कवी ३. शिलालेख ४. घरकोंबडा
- प्र. ५. १. रान, वन २. सुधा ३. मोद ४. कर्ण
- प्र. ६. १. चूक २. बरोबर
- प्र. ७. १. उत्कृष्ट २. कर्णधार ३. सामना ४. सर्वात

६. जय भारत

- प्र. १. १. क्रांतिकारक वीर आहेत. २. यज्ञात धन अर्पिले. ३. बलिदान रणि जाहले.
४. अशोक चक्रात २४ आरे असतात. ५. परतंत्रता परतत आहे असे कवीला वाटते. ६. भवितव्य नभात उजळते.
- प्र. २. विद्यार्थ्यांनी कवितेच्या ओळी पाठ्यपुस्तकात पाहून पूर्ण कराव्यात.
- प्र. ३. १. पुल्लिंग २. नपुंसकलिंग ३. स्त्रीलिंग ४. पुल्लिंग
- प्र. ४. १. एकवचन २. बहुवचन ३. बहुवचन ४. एकवचन
- प्र. ५. १. विद्यार्थ्यांनी स्वतःचे विचार मांडावेत.
- प्र. ६. १. अर्पिले २. दाविल

७. कष्टाचेच खावे

- प्र. १. १. गवळीकडे गाई व म्हशी होत्या. २. दूध विकून गवळीला एक हजार रुपये मिळाले.
३. त्या दिवशी खूप पाऊस पडल्यामुळे नदीला जरा जास्त पाणी होते. ४. राजापूर गावात एक गवळी राहत होता.
५. गावाकडे जाताना गवळीला नदी ओलांडावी लागत असे. ६. नोटा पाण्यात भिजल्यामुळे विस्कटल्या होत्या.
- प्र. २. १. बरोबर २. चूक ३. बरोबर ४. चूक ५. बरोबर
६. चूक ७. बरोबर ८. चूक
- प्र. ३. १. एकावन्न २. अट्ठ्याण्णव ३. त्र्याहत्तर ४. सहासष्ट

- प्र. ४. १. गवळी २. पाय
प्र. ५. १. गवळी २. नदी ३. बंडल ४. अतिशय

८. तेनालीरामचे बुद्धिचातुर्य

- प्र. १. १. तेनालीरामने कृष्णदेवरायला प्रसन्न केले. २. तेनालीरामला एक गाव इनाम देण्यात आला.
३. अरब विजयनगरीत आला होता. ४. राजा कृष्णदेवराय तेनालीरामच्या चातुर्यावर खूपच खूश झाले.
५. विजयनगरीत एक अरब आला होता. त्याच्याकडे एक उंट होता. उंट पाहण्यासाठी लोक जमा झाले होते.
६. तेनालीरामला एक गाव इनाम देण्यात आला.
- प्र. २. १. गाव २. गर्दी ३. संधी ४. वचन ५. उंट
प्र. ३. १. Day २. Promise ३. Camel ४. animal ५. Happy ६. Chance
७. Weird ८. Village
प्र. ४. १. संपूर्ण २. योग्य ३. संधी ४. व्यवस्था
प्र. ५. १. चूक २. बरोबर ३. चूक

९. लोभी कोल्हा

- प्र. १. १. कोंबडा धष्टपुष्ट व सुंदर होता. २. कोंबडा पाहून कोल्ह्याच्या तोंडाला पाणी सुटले.
३. कोंबडा अंगणात पडलेले दाणे मजेत टिपत होता. ४. कोल्ह्याचा आवाज मधाळ होता. ५. कोल्हा कोंबड्याला घेऊन आमराईत गेला.
- प्र. २. १. चूक २. चूक ३. बरोबर ४. चूक ५. बरोबर
प्र. ३. १. कोंबडे २. उसाच्या
प्र. ४. १. कोंबडा कोल्ह्याला म्हणाला. २. कोल्हा कोंबड्याला म्हणाला.

१०. पाखरांची शाळा

- प्र. १. १. पिंपळावर पाखरांची शाळा भरली आहे. २. पारावर पाखरांच्या पिल्लांचा बाजार भरतो.
३. झाडावर चिमण्यांची पोरे गोंगाट करत आहेत. ४. पाखरे तारेवर बसून झोके घेतात. ५. पावसाळ्यात पाखरांची शाळा गळते.
- प्र. २. विद्यार्थ्यांनी स्वतः कवितेच्या ओळी पूर्ण करण्यात.
- प्र. ३. १. मजा २. मध्यान्ह ३. शांत ४. वर्षा ५. रवी ६. पास्तोषिक
प्र. ४. १. Afternoon २. Rainy Season ३. Gift ४. Birds ५. Boy
६. Fun ७. School ८. Market
प्र. ५. १. टळुनी २. तारेवर ३. आम्ही ४. बक्षीस

११. गिरीदुर्ग-सप्तशृंगी

- प्र. १. १. सप्तशृंगीच्या प्रत्येक हातामध्ये वेगवेगळी आयुधे आहेत. २. महिषासुर नावाचा राक्षस माजला होता.
३. सप्तशृंगी सह्याद्री पर्वताच्या पूर्व-पश्चिम पर्वत रांगेत आहे. ४. महाराष्ट्रात साडेतीन शक्तिपीठे आहेत.
५. गडावर पाहण्यासारखी कालीकुंड, सूर्यकुंड, जलगुंफा, शिवतीर्थ, शिवकडा, गणपती मंदिर व गुरुदेव आश्रम इत्यादी ठिकाणे आहेत.
- प्र. २. १. बरोबर २. चूक ३. बरोबर ४. बरोबर ५. चूक
प्र. ३. १. गड २. मृत्यू ३. अवनी ४. गिरी ५. जंगल ६. किरीट
प्र. ४. १. तालुकेदार २. फौजदार ३. तहसीलदार ४. नोकरदार ५. अंमलदार ६. दुकानदार
प्र. ५. १. प्रदक्षिणा २. तेजाची
प्र. ६. १. Fort २. North ३. Road ४. Monster

१२. संतोषधन

- प्र. १. १. राज्यातील प्रजा अत्यंत सुखी होती. २. देवभक्त देवाची मूर्ती घेऊन बाहेर आला होता.
३. राजा विजेत्यांना मानसन्मान व बक्षिसे देत असे. ४. गरीब माणूस एक भाकर घेऊन आला होता. ५. योगीने संतोष आणला होता.
- प्र. २. १. वस्तू २. संतोष ३. बाग
- प्र. ३. १. भूप २. चुरस, शर्यत ३. पारितोषिक ४. उद्यान ५. कर ६. जिन्नस
- प्र. ४. १. कवी २. दिवा ३. भूगोल ४. मंदिर ५. दुकान ६. स्पर्धा
- प्र. ५. १. बरोबर २. चूक ३. बरोबर
- प्र. ६. १. योगी महाराजाला म्हणाले. २. महाराज योगींना म्हणाले.

१३. गोवा- एक निसर्गरम्य स्थळ

- प्र. १. १. गोवा हे लोकसंख्येच्या दृष्टीने चौथ्या क्रमांकाचे राज्य आहे. २. पर्यटन हा गोव्याचा प्रमुख व्यवसाय आहे.
३. गोव्याच्या उत्तरेला महाराष्ट्र आहे. ४. गोव्यात मँगनीज, लोह, बॉक्साईट ही खनिजे आढळतात.
५. 'चर्च ऑफ अवर लेडी ऑफ रोसरी' ही गोव्याच्या प्राचीन चर्चपैकी एक चर्च आहे.
- प्र. २. १. राज्याचा २. सांस्कृतिक ३. मंगेशकर ४. अरबी ५. पर्यटन ६. मंदिराचा
- प्र. ३. १. बरोबर २. चूक ३. बरोबर ४. बरोबर
- प्र. ४. १. अरबी २. कर्नाटक ३. शिमगा ४. आकर्षण ५. बीच ६. चित्रे
- प्र. ५. १. dead २. temple

१४. गाणे अमुचे जुळे

- प्र. १. १. प्राजक्ताची फुले अंगावरती पडत आहेत. २. फांदीवर झोपाळा झुलत आहे. ३. तालावर गाणे जुळत आहे.
४. ऊन-सावली यांची कुरणावरती, झाडांखाली जाळी विणली जाते. ५. फुलांसारखे फुलावे असे कवी म्हणतो.
- प्र. २. १. फुले २. सूर ३. गाणे ४. जुळे ५. खुशीने ६. विणते
- प्र. ३. विद्यार्थ्यांनी कवितेच्या ओळी पाठ्यपुस्तकातून लिहाव्यात.
- प्र. ४. १. Flowers २. Songs ३. Afternoon ४. Rain ५. Yellow ६. Intelligent
७. Grass ८. Branch ९. Body